

TEŞEKKÜR:

Bu çalışmada kullandığımız, ANKARA Yerel Seçim Sonuçları ile ilgili verileri tarafımıza sağlayan, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Sayın Mansur YAVAŞ'A teşekkür ederiz.

AMAC:

Ankara Büyükşehir Belediyesi Yerel Seçim Sonuçlarının Değerlendirilmesidir

YÖNTEM:

Bu raporda Büyükşehir Belediye Seçiminin Analizi global olarak yapılacak, bundan sonraki raporda ise 25 ilçenin analizleri tek tek yapılacaktır. Daha sonra da bazı Mahalle Analizleri yapılacak ve Ankara'da Seçmenlerin Yaş Gruplarına Göre Siyasi Parti ve Büyükşehir Belediye Başkanı konusundaki tercihleri belirlenmeye çalışılacaktır.

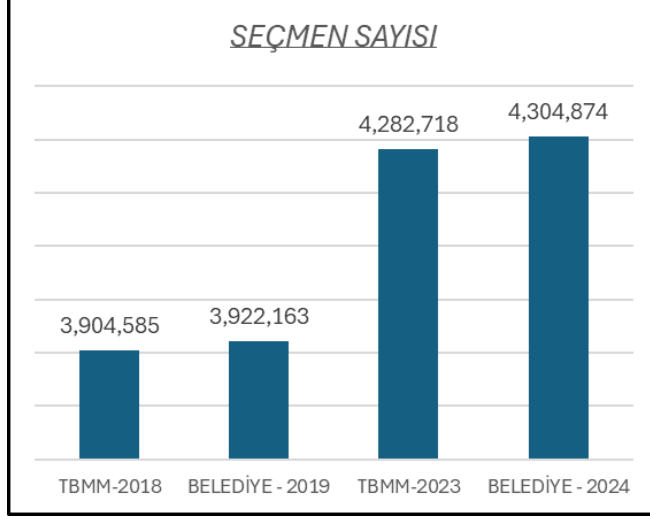
SONUÇ & ÖZET:

- Ankara'da;
 - "Seçmen Sayısı" Türkiye Ortalamasından fazla artmaktadır
 - "Seçmen Sayısı Artış Hızı" azalmaktadır
- 2023 Milletvekili ve 2024 Yerel Seçimi Arasında;
 - "Oy Kullanma Oranı" azaldı
 - "Geçerli Oy Kullanma Oranı" azaldı
 - CHP ve YRP'nin oyları ve oy oranları arttı,
 - (AKP+MHP), DEM ve Diğer Partilerin oyları ve oy oranları azaldı
- Büyükşehir Belediye Başkanlığı Seçiminde;
 - (AKP+MHP) Adayı kendisini aday gösteren partilerin toplam oyundan 30 bin az oy aldı
 - CHP Adayı Partisinden 379 bin fazla oy aldı
- CHP Adayının fazla aldığı 379 bin oyun kaynağı;
 - AKP+MHP: 30 bin
 - DEM: 6 bin
 - İYİ: 65 bin
 - YRP: 54 bin
 - Diğer Partilerden: 200 bin
 - Belediye Meclis Seçiminde Geçerli Oy Kullanmayanlardan: 24 bin olarak hesaplanmaktadır
- Cumhur İttifakı Adayına oy vermeyen 30 bin AKP/MHP Seçmeninin doğrudan CHP Adayına oy vermesi anlamlıdır

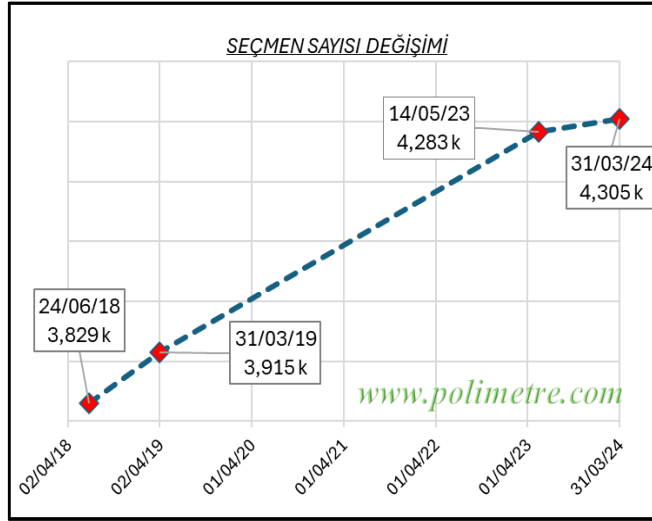
- Ankara’da ‘‘Geçerli Oy Kullanmayan Seçmen Sayısı’’ (oy kullanmayan veya geçersiz oy veren) en az 999 bindir.
- Geçerli Oy Kullanmayan 999 bin Seçmenin;
 - Büyük bölümünün, ‘‘AKP’nin Ekonomi Politikalarından Zarar Görenler’’
 - Diğerlerinin de ‘‘CHP’nin Yeterince Umut Veremediği Seçmenler’’ olduğu düşünülmektedir
- Ankara’da, 2023 Milletvekili Seçiminde 2’nci Parti Olan CHP 2024 Yerel Seçimde 1’inci Parti Oluyor
- Bu 2 Seçim Arasında, ‘‘Geçerli Oy Sayısı’’ 95 bin Azalmasına Karşın
 - CHP’nin Oyu 438 bin (%37) Artıyor
 - AKP+MHP’nin Oyu 548 bin (%34) Azalıyor
- CHP Büyükşehir Belediye Başkan Adayı Partisinden (1,621→2,000) 379 bin fazla oy alırken
- AKP+MHP Büyükşehir Belediye Başkan Adayı Partisinden (1,077→1,047) 30 bin eksik oy alıyor
- YRP Oyları (104→158) 54 bin artarken,
- YRP Seçmeninin 1/3’nn Büyükşehir Belediye Başkanlığı Seçiminde CHP Adayına oy verdiği hesaplanıyor
- 2023 Milletvekili Seçiminde 1 milyon 183 bin oy alan CHP’nin 2024 Belediye Meclis Seçiminde 1 milyon 621 bin oy alması önemli başarıdır
- Ancak, Büyükşehir Belediye Başkan Adayının, CHP Oyundan 379 bin fazla oy alması ve ‘‘Geçerli Oy Kullanmayan’’ Seçmen Sayısının 999 bin olması, Ankara’da CHP Oylarının daha yukarılara çıkabileceği ortamın varlığını göstermektedir
- AKP Adayının, kendisini aday gösteren partilerden 30 bin eksik oy alması adayın yanlış olduğunun kanıtıdır

ANKARA – BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE SEÇİMİNİN ANALİZİ

1. KAYITLI SEÇMEN SAYISI (KSS) DEĞİŞİMİ

Şekil 1: Ankara'da Seçmen Sayısının Seçimlerdeki Değişimi

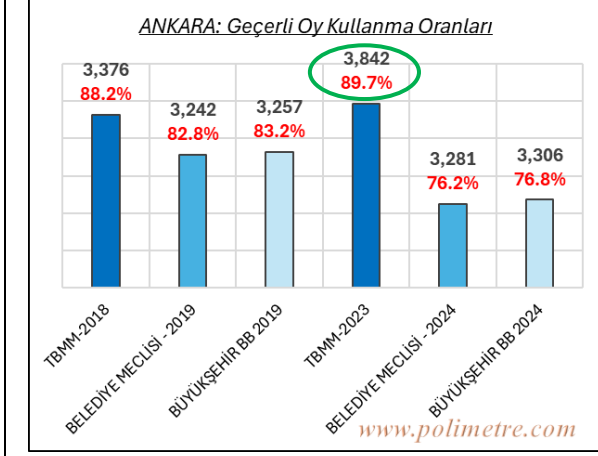
Şekil 2: Ankara'da Seçmen Sayısının Zamana Bağlı Değişimi

Son 2018-2023 Milletvekili ve 2019-2024 Yerel Seçimlerinde Ankara'daki "Seçmen Sayısı Değişimi" Şekil 1-2'de gösterilmektedir. Ankara'daki Yıllık Seçmen Sayısı Artışı yaklaşık %1.9 olarak hesaplanmaktadır. Türkiye'de yıllık nüfus artışının %1 civarında olduğu dikkate alındığında bu oranın yüksek olduğu anlaşılır.

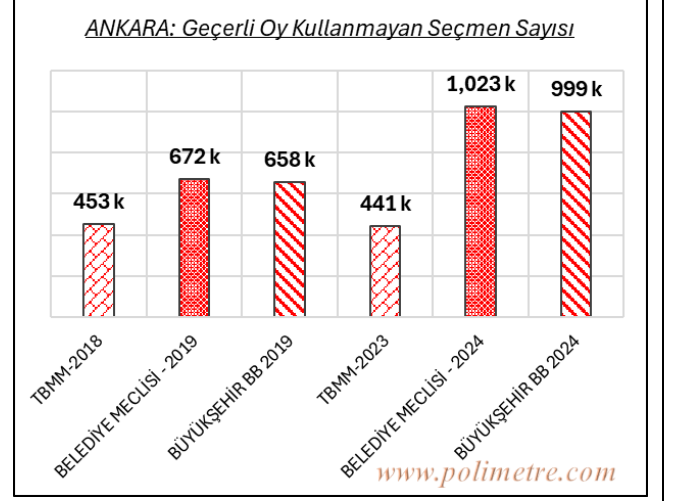
Öte yandan grafikten "Seçmen Sayısı Artış Hızının" azalmakta olduğu görülmektedir. (Şekil 2)

2. GEÇERLİ OY KULLANMA ORANI (GOKO)

Geçerli Oy Kullanma Oranı (GOKO) İlk kez kullandığımız bir parametredir.
Geçerli Oyların, Toplam Seçmen Sayısına bölünmesiyle bulunur.

Şekil 3: Son Seçimlerde Geçerli Oy Kullanan Seçmen Sayısı ve Oranları

Şekil 4: Son Seçimlerde Geçerli Oy Kullanmayan Seçmen Sayısı

Grafikten Okunanlar:

- Milletvekili Seçiminde “Geçerli Oy Kullanma Eğilimi” Yerel Seçimlerinden Daha Yüksektir
- Büyükşehir Belediye Başkanlığı Seçimlerinde Geçerli Oy Kullanma Eğilimi, Belediye Meclis Seçimlerinden Daha Yüksektir

2019 ve 2024 Yerel Seçimlerinin Karşılaştırılmasından

- Geçerli Oy Kullanma Eğiliminde azalma (%82.8→%76.2) görülmektedir.
- Büyükşehir Belediye Başkanlığı Seçiminde Her 1,000 Ankaralı Seçmenden;
 - 2019’da 832’si Geçerli Oy Kullanırken
 - 2024’te 768’i Geçerli Oy Kullandı
 - Yani, Geçerli Oy Kullanma Eğilimi %8 Oranında Azaldı
- Bunun nedeni 2023 Milletvekili / Cumhurbaşkanlığı Seçimlerinde Ankara’lı Seçmenin Heyecan ile Sandığa Gitmesine Karşın Beklentilerinin Gerçekleşmemesi Olabilir
- Seçmenin Heyecanla Sandığa Gittiği 2023’te her 1,000 Seçmenden 897 sinin Geçerli Oy vermesinden anlaşılmaktadır
- Yerel Seçimde Ankara’da “Geçerli Oy Kullanmayan” Seçmen Sayısı Yaklaşık 1 Milyondur
- Geçerli Oy Kullanmayan Seçmenlerin;
 - Büyük bölümünün, “AKP’nin Ekonomi Politikalarından Zarar Görenler”
 - Diğerlerinin de “CHP’nin Yeterince Umut Veremediği Seçmenler” olduğu düşünülmektedir

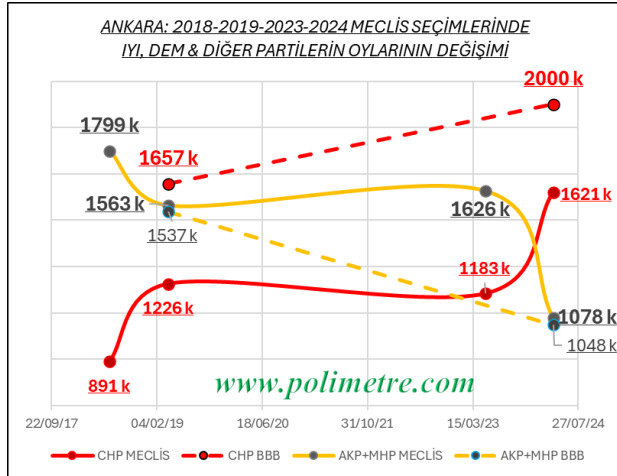
3. PARTİLERİN ALDIKLARI OYLAR

TARİH	SEÇİM	CHP	AKP+MHP	DEM	IYI	YRP / SP	DIG
24/06/2018	TBMM-2018	890,655	1,798,805	205,741	417,542	51,051	12,330
31/03/2019	BELEDİYE MECLİSİ - 2019	1,225,527	1,562,891	36,512	234,938	65,740	116,786
14/05/2023	TBMM-2023	1,182,906	1,626,103	111,893	503,973	104,363	312,321
31/03/2024	BELEDİYE MECLİSİ - 2024	1,621,178	1,077,898	32,032	94,775	157,777	297,783

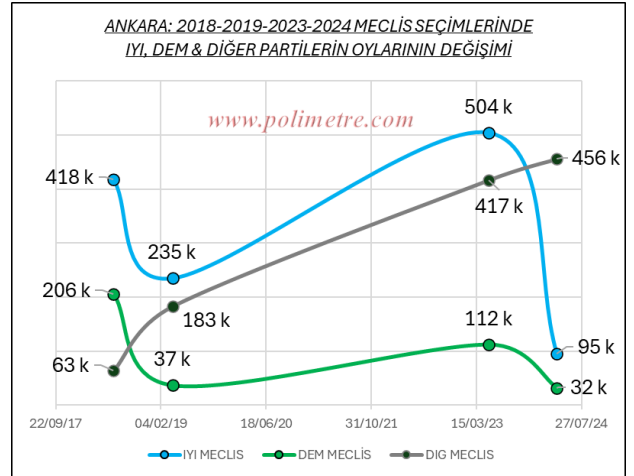
Tablo 1: TBMM ve Belediye Meclisi Seçimlerinde Partilerin Oylarını

TARİH	SEÇİM	CHP	AKP+MHP	DEM	IYI	YRP / SP	DIG
31/03/2019	BÜYÜKŞEHİR BB 2019	1,657,243	1,537,065	0	0	34,140	28,787
31/03/2024	BÜYÜKŞEHİR BB 2024	2,000,187	1,047,587	26,468	29,954	103,697	98,023

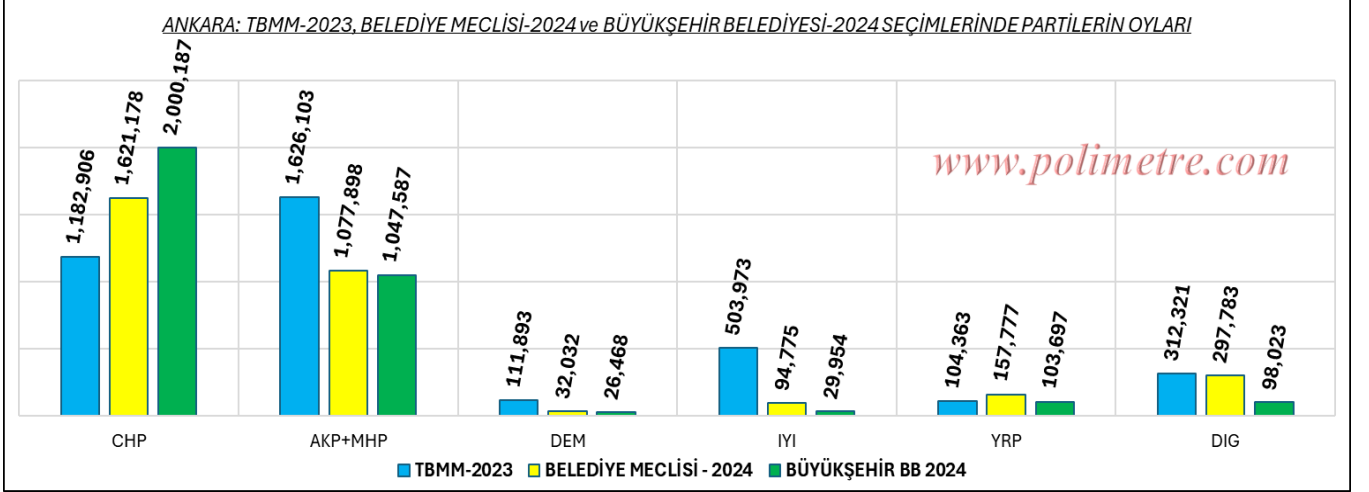
Tablo 2: Büyükşehir Belediye Başkanlığı Seçimlerinde Partilerin Oyları

Şekil 5: CHP ve (AKP+MHP) Oylarının 2018-2019-2023-2024 Seçimlerindeki Zamana Bağlı Değişimi

Şekil 6: IYI, DEM ve Diğer Partilerin Oylarının 2018-2019-2023-2024 Seçimlerindeki Zamana Bağlı Değişimi

Şekil 7: Ankara'da Partilerin Son Seçimlerdeki Oylarının Değişimi

Özet Olarak Şekil 7'den Okunan Bazı Bilgiler;

- Ankara'da, 2023 Milletvekili Seçiminde 2'nci Parti Olan CHP 2024 Yerel Seçimde 1'inci Parti Oluyor
- Bu 2 Seçim Arasında, Geçerli Oy Sayısı 95 bin Azalmasına Karşın
 - CHP'nin Oyu 438 bin (%37) Artıyor
 - AKP+MHP'nin Oyu 548 bin (%34) Azalıyor
 - Bu durumda AKP Oyunun göreceli olarak 983 bin azaldığı söylenebilir
 - DEM Partinin Oyu 80 bin (-%71) Azalıyor
- CHP Büyükşehir Belediye Başkan Adayı Partisinden (1,621→2,000) 379 bin fazla oy alırken
- AKP+MHP Büyükşehir Belediye Başkan Adayı Partisinden (1,077→1,047) 30 bin eksik oy alıyor
- DEM Parti Oyları (112→32) 80 bin azalıyor (%71)
- IYI Parti Oyları (504→95) 409 bin (%81) Azalıyor
- Üstelik Meclis Seçiminde IYI Partiye oy veren seçmenin %68'i BBB Seçiminde kendi partisinden adayına oy vermedi
- IYI Partinin Oylarındaki değişiklik bu partinin siyasi yaşamının sonuna geldiğini göstermektedir¹
- YRP Oyları (104→158) 54 bin artıyor (%52)
- YRP'ye Oy Veren Seçmenin Yaklaşık 1/3'ü BBB Seçiminde kendi partisinden adayına oy vermiyor

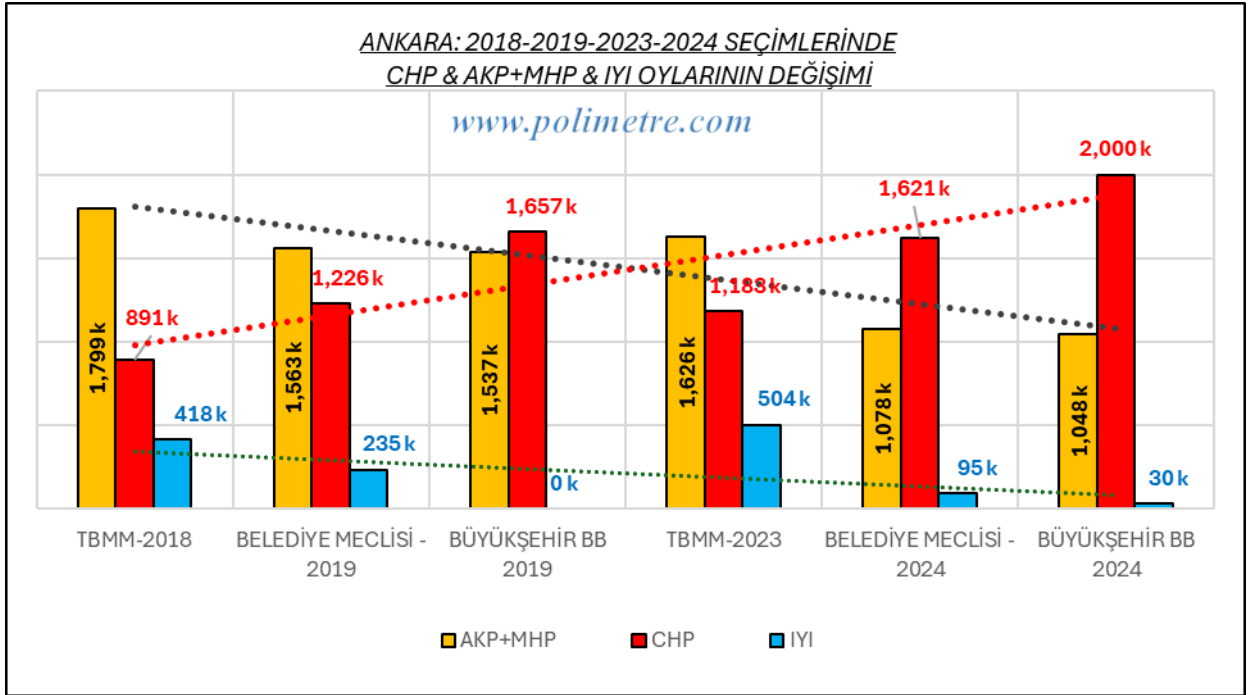
¹ IYI Parti hakkındaki aşağıda listelediğimiz raporlarımızı hatırlatmak isteriz

- 550 "İlçelerde IYI Parti Etkisi-ANKARA"
- 549 "Büyükşehirlerde IYI Parti Etkisi"
- 547 "IYI Parti & Yerel Seçimler"
- 531 "IYI Partinin Stratejik Hatası Nedeniyle Millet İttifakı 18 Milletvekili Kaybetti 5-Haziran-2023"
- 514 "IYI PARTİNİN STRATEJİK HATASI 24-Nisan-2023"

Grafikten (Şekil 7) Okunanlar:

- Son 2 BBB Seçimi Arasında;
 - CHP Adayının oyu (1,657→2,000) 343 bin artıyor
 - (AKP+MHP) Adayının oyu (1,537→1,048) 489 bin azalıyor
- Son 2 BM Seçimi Arasında;
 - CHP Oyu (1,226→1,621) 395 bin artıyor
 - (AKP+MHP) Oyu (1,563→1,078) 485 bin azalıyor
 - İYİ Oyu (235→95) 140 bin azalıyor
 - DEM Oyu (37→32) 5 bin azalıyor
 - DİĞER Partilerin Oyları (183→456) 273 bin artıyor
- CHP BBB Adayının oyu ile CHP Oyunun (Belediye Meclis Seçiminde Alınan Oy) karşılaştırılmasından, BBB Adayının;
 - 2019'da CHP'den (1,226→1,657) 431 bin
 - 2024'te CHP'den (1,621→2,000) 379 bin fazla oy aldığı anlaşılıyor
- 2023 Milletvekili Seçiminde 1 milyon 183 bin oy alan CHP Oyunun 2024 Belediye Meclis Seçiminde 1 milyon 621 bine yükselmesi önemli bir başarıdır
- Ancak BBB oyunun CHP Oyundan 379 bin fazla olması, Ankara'da CHP Oylarının daha yukarılara çıkabileceği ortamın varlığını göstermektedir
- 2018 Milletvekili Seçiminde 1 milyon 799 bin oy alan Cumhur İttifakının Oyları 1 milyon 78 bine düşmüştür
- Cumhur İttifakının Oy Kaybı %40'tır
- Cumhur İttifakının BBB Adayının Seçmen tarafından olumsuz olarak değerlendirilmesi nedeniyle aday, kendisini destekleyen partilerden az oy almıştır
- CHP BBB Adayı Partisinden (2,000-1,621) 379 bin fazla oy almasına karşılık, AKP Adayının Partisinden (1,048-1,078) 30 bin oy eksik alması, AKP'nin "Yanlış Aday" gösterdiğinin veya gösterecek daha nitelikli bir adayının olmadığını kanıttır

4. **2018-2019-2023-2024 MİLLETVEKİLİ / YEREL SEÇİMLERİNDE (AKP+MHP), CHP VE İYİ OYLARININ DEĞİŞİMİ:**

Şekil 8: CHP, AKP ve İYİ Parti Oylarının 6 Seçimdeki Değişimi

2018 Milletvekili Seçimi ile 2024 Yerel Seçiminde Partilerin Oylarının Karşılaştırılmasından

- CHP Oylarının 891 binden 1 milyon 621 bine (+%82) yükseldiği
- (AKP+MHP) Oylarının 1 milyon 799 binden 1 milyon 78 bine (-%40) gerilediği
- İYİ Parti Oylarının 418 binden 95 bine (-% 77) gerilediği anlaşılmaktadır

İYİ Partinin oylarındaki değişiklik (Şekil 8) bu partinin siyasi yaşamının sonuna geldiğini göstermektedir.

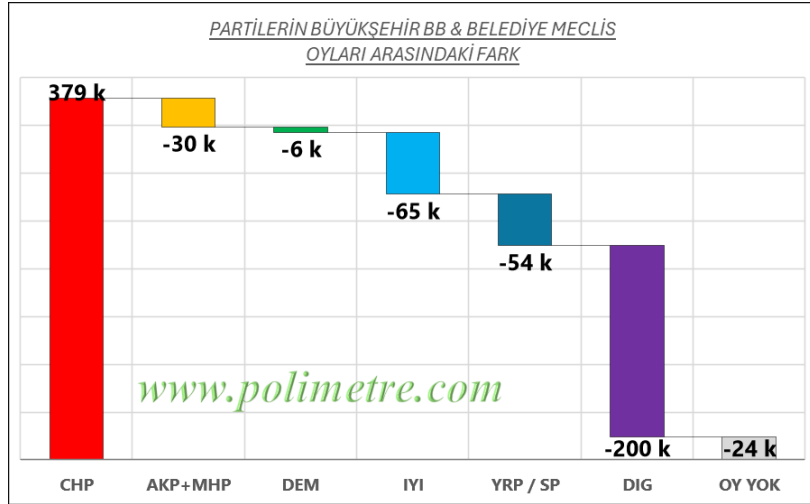
5. BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI SEÇİMİNDE CHP ADAYININ PARTİSİNDEN FAZLA ALDIĞI OYUN KAYNAĞI NEDİR?

Partilerin BM seçiminde aldıkları oy ile BBB Seçiminde aldıkları oylar arasındaki farkın “Parti Tercih” ile “Aday Tercih” arasındaki farktan kaynaklandığı varsayılmaktadır.

TARİH	SEÇİM	CHP	AKP+MHP	DEM	IYI	YRP / SP	DİĞ	OY YOK
31/03/2024	BELEDİYE MECLİSİ - 2024	1,621,178	1,077,898	32,032	94,775	157,777	297,783	
31/03/2024	BÜYÜKŞEHİR BB 2024	2,000,187	1,047,587	26,468	29,954	103,697	98,023	
	FARK	379,009	-30,311	-5,564	-64,821	-54,080	-199,760	-24,473

Tablo 3: 2024 Yerel Seçiminde Partilerin BBB ve BM Seçimlerinde Aldıkları Oylar ve Farklar

- CHP Adayı Partisinden 379 bin fazla oy alıyor (Tablo xx), buna karşılık
- AKP+MHP Adayı 30 bin, DEM Adayı 6 bin, IYI Adayı 65 bin, YRP Adayı 54 bin, DİĞER Adaylar DİĞER Partilerin aldıkları oyların toplamından 200 bin eksik oy alıyorlar
- Ayrıca, Belediye Meclisi Seçiminde Geçerli Oy kullanmayan 24 bin seçmen BBB Seçiminde Geçerli Oy kullanıyor

Şekil 9: CHP Adayının Partisinden Fazla Aldığı Oyları hangi Partilerden Aldığını Gösteren Grafik

Bu durumda; CHP BBB Adayının 2 milyon oyun;

- 1 milyon 621 binini CHP Seçmeninden
- 30 binini AKP+MHP Seçmeninden
- 6 binini DEM Seçmeninden
- 65 binini IYI Seçmeninden
- 54 binini YRP Seçmeninden
- 200 binini Diğer Partilerin Seçmenlerinden ve
- 24 binini de Belediye Meclis Seçiminde Geçerli Oy Kullanmayan Seçmendenden aldığı hesaplanmaktadır

KISALTMALAR:

BBB: Büyükşehir Belediye Başkanı

BM: Belediye Meclisi

GOKO: Geçerli Oy Kullanma Oranı (Geçerli Oyların Kayıtlı Seçmen Sayısına Oranıdır)

GOO: Geçerli Oy Oranı (Geçerli Oyların Oy Kullanan Seçmen Sayısına Oranıdır)

GzOO: Geçersiz Oy Oranı (Geçersiz Oyların Oy Kullanan Seçmen Sayısına Oranıdır)

İBB: İlçe Belediye Başkanı

KSS: Kayıtlı Seçmen Sayısı

OKO: Oy Kullanma Oranı

TBMM: Türkiye Büyük Millet Meclisi